

**Projev Petra Papouška,
předsedy Federace židovských obcí v ČR,
u příležitosti Dne památky obětí holocaustu
a předcházení zločinům proti lidskosti
Senát Parlamentu České republiky,
25. ledna 2019**

Každoročně se v tuto dobu scházíme, abychom vzpomínali a nezapomněli. Často se ptám, co je naším cílem? A jsme v tom úspěšní? Je s podivem, že i v dnešní době můžeme zaznamenat vyjádření typu: Budoucnost tohoto státu není v úctě a vzpomínce k minulosti. Přeloženo – my si nepotřebujeme připomínat, kdo jsme a co jsme dělali nebo vykonali v minulosti, musíme se především zajímat o současnost. Ponaučení nás nezajímá, není důležité, k čemu by nám bylo.

Jsem rád a je tomu dobře, že český stát podpořil vznik památníku v Letech u Písku, na místě, které bylo součástí nacistické vyhlazovací mašinérie. Je dobře, že český stát financuje památník Terezín, je dobře, že český stát dlouhodobě podporuje a věřím, že bude podporovat Nadační fond obětem holocaustu, který také působí na poli vzdělávání a připomínky.

Je třeba znát naši minulost, abychom se poučili a bránili se, proti všem projevům, které vedou a končí v Osvětimi. Bez pochopení naší minulosti to není možné. Především bych rád poděkoval přeživším, díky za sílu a odhodlání žít dál, za schopnost založit rodiny, inspirovat budoucí generace a také vyprávět svůj příběh, tak aby se historie neopakovala.

V aktuálním průzkumu eurobarometru Evropské komise v České republice zmiňuje 65% respondentů špatnou informovanost o historii, zvycích a praktikách Židů (židovského národa). Což je podle mne vysoké číslo. Nevědomost přináší strach a strach přechází v nenávist. Formální a neformální vzdělávání je způsobem jak bojovat proti těmto fenoménům. Společně bychom měli pracovat na tom, aby celková povědomost ve zmíněných tématech byla vyšší. Je třeba poděkovat veřejnoprávním médiím za službu informovanosti, kterou hrají na tomto poli. Je nezastupitelná.

Nedávno jsem měl možnost shlédnout divadelní hru „Naše třída“. Divadelní znázornění masakru židovských obyvatel v Jedwabne svými sousedy, ne jednotkami SS. Jak je možné, že zcela normální lidé, montéři, ševci, rolníci, starosta, prostě všichni, jsou schopni ponížít, zostudit své sousedy a nakonec je brutálně zavraždit. Nenávist a přenášení vlastních problémů na druhé je staré jako lidstvo samo. Začíná to slovem, napsanou větou a končí činem. Tak jako tomu bylo při posledním útoku na synagogu v říjnu 2018 v USA. Je třeba jednoznačně označit projevy nenávisti na internetu a sociálních platformách, bojovat proti nim a hnát k odpovědnosti autory. Je to jedním z důležitých způsobů jak se postavit celosvětově rostoucím projevům antisemitismu.

Na závěr bych rád poděkoval Parlamentu České republiky, jmenovitě předsedovi poslanecké sněmovny Radku Vondráčkovi a předsedovi senátu Jaroslavu Kuberovi za iniciativu přijetí pracovní definice antisemitismu, která byla sepsána v rámci Mezinárodní aliance paměti holocaustu (IHRA) v roce 2016. Česká republika se, díky Parlamentu České republiky připojuje k dalším evropským státům, které již tuto definici deklarativně přijaly. Důležitým aspektem definice je označení různorodosti dnešního antisemitismu s příklady, které se týkají i nepřiměřené kritiky státu Izrael.

Elie Wiesel řekl: „Zůstat potichu a netečný představuje největší hřích ze všech.“ Děkuji za pozornost.